

Tandheelkunde en Ziekenfonds.

De kennis der sedert ± 1860 snelle vooruitgang der tandheelkunde en het belang der laatste ook voor de volksgezondheid, dringt wel in de meer ontwikkelde kringen van ons vaderland door, doch de groote schare van ons volk moet nog in deze worden voorgelicht.

Echter voorlichting en onderricht is niet alles. Men moet ook trachten het volk deelachtig te laten worden aan het goede der moderne tandheelkunde, doch juist dit deelnemen maakt door de geldelijke offers daartoe noodig, het grootste bezwaar uit.

Vele minder-bemiddelden kunnen de kosten eener methodisch doorgevoerde tandheelkundige behandeling niet dragen. Zij hebben echter de hulp van den tandarts noodig en vallen in den regel in handen van minderwaardige collega's onbevoegden of reclamehelden. Eene dagelijksche ondervinding leert, dat zij dan niet alleen half geholpen, doch ook in hunne gezondheid geschaad worden en daarenboven nog een onnoodig geldverlies lijden. Een krachtige stoot in de goede richting kan echter door de groote ziekenfondsen gegeven worden en naar mijne meening zijn wij, tandartsen, in deze veel verschuldigd aan het ziekenfonds der Mij. „tot Nut van 't Algemeen.”

Sedert 1897 waren aan dit ziekenfonds (in 1848 opgericht) twee tandartsen verbonden, echter uitsluitend voor het verrichten van extracties. In October 1906 wenschte het Ziekenfonds voor hare leden eene meer uitgebreide tand-

heelkundige behandeling; eene afdeeling voor tandheelkunde werd in het leven geroepen.

Hoeverre dit ondernemen, als proef begonnen, is geslaagd, laat ik beoordeeling aan mijne lezers over.

Mij is het zeer aangenaam eenige cijfers te kunnen publiceeren, welke misschien van nut kunnen zijn, daar zij een beeld geven, niet van buitenlandsche toestanden, doch van specifiek hollandsche.

Het aantal ingeschrevenen van het ziekenfonds bedraagt ± 13.000 onder bijtelling der kinderen schat men, dat aan ± 20.000 personen geneeskundige hulp verstrekt moet worden.

Aan de afdeeling voor tandheelkunde bedroeg van 1 October 1906 tot 1 April 1909:

het aantal patiënten	5451
„ „ consulten	6992
„ „ extracties (melkgebit 974) (blijvend gebit 4710)	5684
„ „ vullingen	1062
„ „ tandsteen verwijderingen .	404
„ „ stifttanden	5
„ „ Röntgen opnamen	6
„ „ narcosen	5
„ „ regulaties	1
„ „ prothesen	190
„ „ kunsttanden gebruikt . . .	1507
„ „ doozen tandpoeder verstrekt	1400
„ „ tandborstels verstrekt . . .	1152

Uit dit lijstje blijkt, dat van ± 20.000 personen $\pm 10\%$ of $\frac{1}{10}$ deel per jaar tandheelkundige hulp gezocht heeft.

Het hooge cijfer voor extracties is een gevolg daarvan, dat vele patiënten niet over genoegzamen tijd voor de behandeling kunnen beschikken en zoovelen eerst hulp inroepen, wanneer hun gebit reddeloos verloren is. Naar

den ouderdom (voor zoover medegedeeld) bedroeg het aantal patiënten van:

2—6 jaar	292
6—14 „	1195
14—20 „	1010
Onder 18 jaar	2083.
20—30 jaar	1213
30—40 „	753
40—50 „	293
50—60 „	212
60—70 „	74
boven 70 „	30

Van hoeveel belang het dus is, dat op jeugdigen leeftijd reeds wenken gegeven worden voor het onderhoud van het gebit, blijkt uit het groot aantal patienten onder 18 jaar.

Wijze nu deze cijfers aan, dat zoo'n groot aantal leden van het ziekenfonds tandheelkundige hulp inroept, dan volgt natuurlijk ook de vraag in hoeverre een ziekenfonds de daaraan verbonden geldelijke uitgaven kan dragen.

Daar de afdeling voor tandheelkunde gevestigd is in het gebouw voor administratie, waar ook nog 5 specialiteiten zitting houden, is het mij onmogelijk de juiste cijfers voor exploitatie op te geven. De kosten voor huur, bewaking licht, drukwerk, verpleegster, etc. etc. worden over het geheele bedrijf geslagen.

Wel kan ik mededeelen, dat aan aankoop voor inventaris (stoel, boormachine, vullingsmateriaal, etc.) *f* 728.29 besteed werd, dat het honorarium van den leider minstens *f* 1000.— en hoogstens *f* 1200.— per jaar bedraagt.

In 1907 werden de exploitatie kosten geraamd op *f* 1174.73
 „ 1908 „ „ „ „ „ „ - 1141.60

dit is echter geen geheel zuiver beeld.

Van belang is echter, dat de kleine tegemoetkomingen (*f*0.30 voor eene vulling en *f*0.50 voor tandsteenverwijdering),

welke de patiënten aan het ziekenfonds afdragen, gedurende dit twee en een half jarig tijdperk \pm f 300.— meer hebben opgebracht, dan de uitgaven benoodigd tot aanschaffing van vullingsmateriaal.

Het behoeft geen betoog, dat de leider eener zoo druk bezochte afdeeling veel gelegenheid heeft patiënten voor te lichten en hun aandacht te vestigen op het belang van een goed onderhouden gebit. De tijden, dat tandheelkunde als een weelde beschouwd werd, zijn voorbij en langzamerhand dringt ook de kennis door, dat verwijderen van een pijn veroorzakende tand of kies en het stillen van pijn slechts een onderdeel vormt van een methodisch onderhoud der mondholte.

Volgaarne constateer ik de meer en meer toenemende medische belangstelling en medewerking. Aan hen, welke trots tegenstand, tot de oprichting dezer afdeeling hebben bijgedragen zijn wij, als tandartsen dank verschuldigd; een belangrijk en groot arbeidsveld is geopend.

Al wisselt ook de inwendige regeling bij verschillende ziekenfondsen in ons vaderland toch kunnen artsen en tandartsen aan dergelijke inrichtingen verbonden, cijfers als boven openbaar maken.

Aan de hand daarvan kan men dan èn gemeenteraden èn de Regeering over gegevens laten beschikken, welke een beeld geven van de toestanden in Nederland.

DEN HAAG, April 1909.

G. H. B.